

Különleges egészségügyi ellátást igénylő gyermekek intézményi ellátásának eljárásrendje

2026.

1. Általános rendelkezések

Jelen eljárásrend célja, hogy szabályozza a különleges egészségügyi ellátást igénylő gyermekek intézményi ellátásának rendjét, valamint biztosítsa az egészségügyi állapotukból eredő speciális szükségleteik biztonságos és szakszerű támogatását.

Az eljárásrend különösen az alábbi területekre terjed ki:

- diétás étkeztetés,
- 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek ellátása,
- anafilaxiás reakciók kezelése,
- epilepsziával élő gyermekek ellátása,
- tartós gyógyszerelést igénylő gyermekek támogatása.

Az intézmény a különleges egészségügyi ellátást igénylő gyermekek ellátását:

- a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembevételével,
- a szülővel vagy törvényes képviselővel együttműködve,
- a kezelőorvos és az egészségügyi szakemberek szakmai iránymutatása alapján biztosítja.

Az intézmény az ellátás során különös figyelmet fordít:

- a gyermek biztonságára,
- az egészségügyi állapotából fakadó sajátos szükségletekre,
- a sürgősségi helyzetek kezelésére,
- a megfelelő felügyelet biztosítására,
- valamint az adatvédelmi és titoktartási kötelezettségek betartására.

Az intézmény a speciális ellátást igénylő gyermekek fogadását az alábbi dokumentumok alapján biztosítja:

- szülői kérelem,
- szakorvosi vagy kezelőorvosi javaslat,
- szükség esetén egyéni egészségügyi ellátási terv,
- szülői nyilatkozatok.

Az intézmény gondoskodik:

- az ellátáshoz szükséges feltételek biztosításáról,
- az ellátásban részt vevő dolgozók felkészítéséről,
- a sürgősségi esetekhez szükséges információk hozzáférhetőségéről,
- valamint az események szükség szerinti dokumentálásáról.

Az intézményben kizárólag a szülő által biztosított, névvel ellátott, eredeti csomagolású, lejáratú időn belüli gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz alkalmazható.

A gyermek egészségügyi állapotában bekövetkező változásról a szülő köteles haladéktalanul tájékoztatni az intézményt.

Az intézmény dolgozóit a tudomásukra jutott egészségügyi adatok tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

Jogszabályi háttér

Az eljárásrend különösen az alábbi jogszabályok alapján készült:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet

37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet

15/1998. (IV.30.) NM rendelet

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

valamint a hatályos adatvédelmi jogszabályok és egészségügyi szakmai ajánlások.

Diétás ételek bevitele az intézménybe – előírások

A gyermek egészségi állapotának megfelelő diétás étkezés biztosítása a nevelési-oktatási intézmény feladata a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet, valamint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény rendelkezései alapján.

Az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermek speciális ellátását a nevelési-oktatási intézmény a 2011. évi CXC. törvény 25. § (5a)–(5e) bekezdései alapján biztosítja.

A diétás étkezés biztosítása szakorvosi igazolás és a szülő írásbeli kérelme alapján történik.

Diétás étrend

A szakorvos által igazolt diétás étrendre szoruló gyermek részére az intézmény elsősorban a közétkeztető által biztosított diétás étrendet veszi igénybe.

A diétás étrend összeállítása során kizárólag az adott diétás célra alkalmas élelmiszer használható fel. A diétás étrendet úgy kell elkészíteni, tárolni, szállítani és a gyermek részére átadni, hogy az allergiát vagy intoleranciát okozó anyaggal történő szennyeződés lehetősége kizárható legyen.

A diétás étrend összeállításánál figyelembe kell venni a diétát igénylő gyermek egészségi állapotát, a számára előírt diéta típusát, valamint a változatos és kiegyensúlyozott táplálkozás követelményeit.

Ételbevétel szabályai

Amennyiben a közétkeztetés keretében a gyermek diétás étkezése nem biztosítható, a szülő írásbeli nyilatkozata alapján lehetővé kell tenni a gyermek által az intézménybe bevitt vagy a szülő által megrendelt étel elfogyasztását.

Az intézmény biztosítja a diétás étel hűtésének, melegítésének és elfogyasztásának megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

A szülő felelőssége, hogy az intézménybe bevitt diétás étel megfeleljen a gyermek részére előírt diétának, valamint az élelmiszerbiztonsági előírásoknak.

A szülő által bevitt diétás ételek nem tartoznak a közétkeztetés keretébe, ezért az azokkal kapcsolatos felelősség a szülőt terheli.

A bevitt diétás ételeket a közétkeztetés keretében előállított ételektől elkülönítetten kell kezelni és tárolni.

Hűtve tárolás szabályai

A hűtést igénylő ételeket 0 °C és +5 °C közötti hőmérsékleten kell tárolni.

A hűtve tárolást igénylő ételeket lezárt, ételtárolásra alkalmas, jól tisztítható és melegíthető edényben kell az intézménybe behozni.

Az ételt a gyermek nevével és a bevitel dátumával ellátva kell a kijelölt hűtőszekrényben elhelyezni.

Ételmelegítés szabályai

Az ételek melegítése mikrohullámú sütőben vagy egyéb biztonságos melegítőeszközben történhet.

Az intézmény biztosítja, hogy a diétás étel fogyasztásra alkalmas hőmérsékleten kerüljön a gyermek részére átadásra.

Fogyasztás szabályai

Az intézmény törekszik arra, hogy a gyermek a számára előírt diétás ételt a napirendhez és szükség esetén a szakorvosi előírásokhoz igazodó időpontban, megfelelő felügyelet mellett fogyaszthassa el.

Az otthonról hozott ételek elfogyasztásához elsősorban saját evőeszköz és saját ételtároló használata javasolt.

Amennyiben a közétkeztető biztosítani tudja az allergén szennyeződés kizárását, az intézmény által használt étkezési eszközök is használhatók.

Ételhulladék kezelése, mosogatás szabályai

Saját ételtároló használata esetén az üres edényt és saját evőeszközt a gyermek hazaviszi.

A közétkeztető által biztosított eszközök tisztításáról az intézmény a hatályos higiéniai előírások szerint gondoskodik.

Takarítás szabályai

A diétás ételek tárolására és melegítésére szolgáló eszközök rendszeres tisztításáról és fertőtlenítéséről az intézmény gondoskodik.

A tisztítás során fertőtlenítőszeres takarítást kell alkalmazni a gyártói előírásoknak megfelelően.

Eljárásrend 1-es típusú diabétesssel élő gyermekek fogadására

Az 1-es típusú diabétesz autoimmun eredetű anyagcsere-betegség, amely során a szervezet inzulintermelése megszűnik, ezért az inzulin pótlása külső forrásból szükséges. A betegség folyamatos odafigyelést és rendszeres ellátást igényel, amely már kisgyermekkorban is szükségessé válhat.

Az intézmény az 1-es típusú diabétesssel élő gyermekek ellátását a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 25. § (5a)–(5e) bekezdései alapján biztosítja.

A gyermekek ellátása minden esetben a kezelőorvos előírása, a szülő írásbeli kérelme, valamint a szakorvosi javaslat alapján történik.

Intézményünk az 1-es típusú diabétesssel élő gyermekek speciális ellátását a szülővel történő folyamatos együttműködésben, valamint a gyermeket gondozó egészségügyi szakemberek szakmai iránymutatásai alapján biztosítja.

Az ellátás érdekében az intézményben dolgozó, erre felkészített óvodapedagógusok és nevelő-oktató munkát segítő szakemberek részt vettek a DiabMentor program, valamint az 1-es típusú diabétesssel élő gyermekek napközbeni speciális ellátását biztosító elméleti és gyakorlati továbbképzésen.

A képzés során elsajátították:

- a gyermekkori diabétesz tüneteit,
- a vércukorszint mérésének szabályait,
- az inzulin beadásával kapcsolatos alapvető ismereteket,
- a rosszullét esetén szükséges teendőket,
- valamint a vészhelyzeti ellátás alapjait.

A gyermekek szakszerű ellátásán túl a szülő a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet alapján igényelheti a diétás étrend biztosítását. Amennyiben a diétás étkeztetés keretében nem biztosítható, a szülő írásbeli nyilatkozata alapján az otthonról hozott vagy az intézménybe rendelt étel elfogyasztása is biztosítható, melynek feltételeit az intézmény biztosítja.

Az 1-es típusú diabétesssel élő gyermek ellátási folyamata az intézményben

- szülői kérelem benyújtása szakorvosi javaslattal,
- szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról,
- a gyermek ellátására felkészített szakember kijelölése,
- a gyermek egyéni ellátási tervének egyeztetése,
- diétás étrend biztosítása a szülői nyilatkozat alapján,
- a gyermek rendszeres vércukorszint mérése a szakorvosi előírás szerint,

- az ellátáshoz szükséges eszközök és gyógyszerek megfelelő tárolása,
- az előírt inzulin beadása a kezelőorvosi előírás alapján,
- megfelelő időben történő étkezés biztosítása,
- folyamatos kapcsolattartás és együttműködés a szülővel és az egészségügyi szakemberekkel,
- az elvégzett vércukormérések és az inzulin beadásával kapcsolatos adatok dokumentálása.

Feladatkörök

Szülő, törvényes képviselő

- Gondoskodik a gyermek ellátásához szükséges eszközökről és inzulinról.
- Megadja a sürgősségi elérhetőségeket.
- Tájékoztatót ad a gyermek étkezési rendjéről és egyéni szükségleteiről.
- Haladéktalanul jelzi az intézmény felé az ellátási terv változását.
- Gondoskodik gyorsan felszívódó szénhidrát biztosításáról hypoglikémia esetére.

Intézményi alkalmazottak

- A nevelési év elején egyeztetik a szülővel a gyermek egyéni ellátási tervét.
- Megismerik a gyermek napi ellátási szükségleteit.
- Figyelemmel kísérik a gyermek állapotát.
- A kezelőorvosi előírás alapján elvégzik a vércukorszint mérést.
- Biztosítják az inzulin beadásának nyugodt és biztonságos körülményeit.
- Felismerik az alacsony és magas vércukorszint tüneteit.
- Hypoglikémia gyanúja esetén haladéktalanul megkezdik a szükséges intézkedéseket.
- Biztosítják a gyermek számára a folyamatos folyadékfogyasztást és mosdóhasználatot.
- Szükség esetén értesítik a szülőt és sürgős esetben mentőt hívnak.

Fontos információk

A célértékek és az elfogadható vércukorszint-tartomány minden esetben a kezelőorvos egyéni előírása szerint kerül meghatározásra.

Hypoglikémia (alacsony vércukorszint)

A hypoglikémia tünetei lehetnek:

- sápadtság,
- remegés,
- verejtékezés,
- gyengeség,
- bizonytalanság,
- koncentrációzavar,
- hirtelen fáradtság.

Hypoglikémia gyanúja esetén a gyermeket nem szabad felügyelet nélkül hagyni.

A szülővel előzetesen egyeztetett módon gyorsan felszívódó szénhidrát biztosítása szükséges.

Súlyos hypoglikémia vagy eszméletvesztés esetén azonnal mentőt kell hívni és a szülőt értesíteni. Amennyiben a gyermek részére Glukagon készítmény áll rendelkezésre és annak alkalmazására megfelelően felkészített személy jelen van, a készítmény a kezelőorvosi előírás szerint alkalmazható.

Hyperglükémia (magas vércukorszint)

A magas vércukorszint tünetei lehetnek:

- fokozott szomjúságérzet,
- gyakori vizelési inger,
- fáradtság,
- rossz közérzet,
- viszkető bőr.

Magas vércukorszint esetén a szülő értesítése szükséges, valamint a kezelőorvosi előírás szerinti teendőket kell alkalmazni.

Amennyiben a magas vércukorszint mellett magas ketonszint, hányás vagy rossz általános állapot jelentkezik, haladéktalan orvosi ellátás szükséges.

Az inzulin beadása minden esetben a kezelőorvos előírása alapján történik.

Anafilaxiás reakciók kezelésének eljárásrendje

Az anafilaxia súlyos, gyors lefolyású, életveszélyes allergiás reakció, amely azonnali felismerést és sürgős beavatkozást igényel.

Az intézmény az anafilaxiás reakcióval érintett gyermekek biztonságos ellátását a szülővel, a kezelőorvossal és az egészségügyi szakemberekkel együttműködve biztosítja.

Az ellátás alapját:

- a szülő írásbeli kérelme,
- a szakorvosi szakvélemény,
- valamint az egyéni egészségügyi ellátási terv képezi.

Az anafilaxiás reakció leggyakoribb kiváltó okai

- élelmiszerallergia,
- rovarcsípés,
- gyógyszerallergia,
- egyéb ismert allergének.

Az anafilaxia tünetei lehetnek

- bőrkiütés,
- csalánkiütés,
- ajak-, nyelv- vagy torokduzzanat,
- nehézlégzés,
- sípoló légzés,
- rekedtség,
- sápadtság,
- gyengeség,
- szédülés,
- hányinger,
- eszméletvesztés.

Az anafilaxiás reakció esetén követendő intézkedések

- a gyermek állapotának azonnali felismerése és folyamatos felügyelete,
- azonnali mentőhívás (112),
- a szülő haladéktalan értesítése,
- szükség esetén az orvos által előírt adrenalintartalmú autoinjektor (EpiPen) alkalmazása,
- a gyermek megnyugtató és biztonságos elhelyezése,
- folyamatos megfigyelés a mentők megérkezéséig.

Az adrenalintartalmú autoinjektor kizárólag a kezelőorvosi előírás és a szülő írásos nyilatkozata alapján alkalmazható.

Az intézmény gondoskodik arról, hogy:

- a sürgősségi gyógyszer könnyen hozzáférhető helyen legyen tárolva,
- a lejáratí idő rendszeresen ellenőrzésre kerüljön,
- az ellátásban részt vevő dolgozók megismerjék az anafilaxiás reakció tüneteit és a szükséges teendőket.

Szülő, törvényes képviselő feladatai

- a gyermek allergiájáról részletes tájékoztatás nyújtása,
- az orvosi dokumentáció átadása,
- az autoinjektor biztosítása,
- a lejáratí idő figyelemmel kísérése,
- az intézmény haladéktalan tájékoztatása minden változásról.

Intézményi alkalmazottak feladatai

- az allergiás tünetek felismerése,
- a sürgősségi protokoll betartása,
- a gyermek folyamatos felügyelete rosszullét esetén,
- mentőhívás és szülő értesítése,
- az esemény dokumentálása.

Epilepsziás roszullét esetén követendő eljárásrend

Az epilepszia az idegrendszer működési zavarával járó állapot, amely során visszatérő roszullétek, görcsrohamok jelentkezhetnek. Az epilepsziával élő gyermekek intézményi ellátása fokozott odafigyelést, folyamatos felügyeletet és szükség esetén azonnali beavatkozást igényel.

Az intézmény az epilepsziával élő gyermekek biztonságos ellátását a szülővel, a kezelőorvossal és az egészségügyi szakemberekkel együttműködve biztosítja.

Az ellátás alapját:

- a szülő írásbeli kérelme,
- a szakorvosi szakvélemény,
- valamint az egyéni egészségügyi ellátási terv képezi.

Az epilepsziás roszullét tünetei lehetnek

- tudatzavar,
- tekintet elrévedése,
- izomrángás,
- végtaggörcs,
- eszméletvesztés,
- merevgörcs,
- ritmikus rángások,
- szokatlan viselkedés,
- átmeneti zavartság,
- akaratlan vizeletürítés.

Epilepsziás roszullét esetén követendő intézkedések

- a gyermek biztonságba helyezése,
- sérülésveszélyes tárgyak eltávolítása,
- a gyermek folyamatos felügyelete,
- a roham időtartamának megfigyelése,
- szoros ruhadarabok meglazítása,
- szükség esetén stabil oldalfekvő helyzet biztosítása,
- a szülő haladéktalan értesítése,
- szükség esetén mentőhívás (112).

Tilos

- a gyermeket lefogni,
- a szájába tárgyat helyezni,
- erővel folyadékot vagy gyógyszert adni roham közben,
- a gyermeket felügyelet nélkül hagyni.

Azonnali mentőhívás szükséges különösen az alábbi esetekben

- első alkalommal jelentkező roham,
- 5 percnél tovább tartó görcsroham,
- ismétlődő rohamok,
- sérüléssel járó rosszullét,
- légzési nehézség,
- eszmélet vissza nem térés,
- súlyos általános állapot.

Amennyiben a gyermek részére sürgősségi gyógyszer került felírásra, annak alkalmazása kizárólag a kezelőorvosi előírás és a szülő írásos nyilatkozata alapján történhet.

Szülő, törvényes képviselő feladatai

- az intézmény részletes tájékoztatása a gyermek állapotáról,
- a szükséges orvosi dokumentáció átadása,
- sürgősségi elérhetőségek biztosítása,
- az esetlegesen szükséges gyógyszerek biztosítása,
- az ellátási terv változásának haladéktalan jelzése.

Intézményi alkalmazottak feladatai

- a rosszullét tüneteinek felismerése,
- a gyermek biztonságának biztosítása,
- szükség esetén sürgősségi intézkedések megtétele,
- a szülő és szükség esetén a mentőszolgálat értesítése,
- az esemény dokumentálása.

Tartós gyógyszerelést igénylő gyermekek ellátása

Az intézmény a tartós gyógyszerelést igénylő gyermekek ellátását a gyermek biztonságának elsődleges figyelembevételével, a szülővel és a kezelőorvossal együttműködve biztosítja.

A gyógyszer beadása kizárólag:

- szülői írásos kérelem,
- szakorvosi javaslat,
- valamint a szükséges gyógyszer és segédeszköz biztosítása esetén történhet.

Az intézmény kizárólag olyan, tartós egészségügyi állapothoz kapcsolódó gyógyszer beadását biztosítja, amely:

- a gyermek biztonságos intézményi ellátásához elengedhetetlen,
- szakorvosi javaslaton alapul,
- rendszeres vagy sürgősségi alkalmazást igényel,
- valamint beadásának elmaradása a gyermek egészségét vagy biztonságát veszélyeztetheti.

Különösen ide tartozhat:

- inzulin,
- epilepszia esetén alkalmazott sürgősségi gyógyszer,
- anafilaxiás reakció esetén alkalmazandó adrenalintartalmú autoinjektor,
- asztmás roham esetén alkalmazandó inhalációs készítmény,
- egyéb, szakorvos által előírt sürgősségi vagy életmentő gyógyszer.

Az intézményben kizárólag:

- névvel ellátott,
- eredeti csomagolású,
- lejáraton belüli gyógyszer alkalmazható.

A gyógyszert a szülő köteles személyesen átadni az intézmény részére, valamint tájékoztatást adni:

- az alkalmazás módjáról,
- az adagolásról,
- az esetleges mellékhatásokról,
- és a sürgősségi teendőkről.

Az intézmény a gyógyszereket az előírásoknak megfelelően, gyermekektől elzárt, biztonságos helyen tárolja.

A tartós gyógyszerelést igénylő gyermekek esetében az intézmény különös figyelmet fordít:

- a gyógyszer beadásának időpontjára,
- az adagolásra,
- az esetleges mellékhatások vagy rosszulletek felismerésére,
- valamint a gyermek folyamatos megfigyelésére.

Szülő, törvényes képviselő feladatai

- Az intézmény részletes tájékoztatása a gyermek egészségügyi állapotáról.
- A szükséges szakorvosi dokumentáció átadása.
- A gyógyszer és szükséges segédeszköz biztosítása.
- A gyógyszer lejáratí idejének figyelemmel kísérése.
- Az ellátásban bekövetkező változások haladéktalan jelzése.

Intézményi alkalmazottak feladatai

- A gyógyszer biztonságos tárolása.
- A szakorvosi előírás szerinti gyógyszer beadása.
- A gyermek állapotának megfigyelése.
- Szükség esetén a szülő értesítése.
- Rendkívüli esemény esetén azonnali intézkedés és szükség esetén mentőhívás.
- Az események szükség szerinti dokumentálása.

Az intézmény dolgozója kizárólag a szülő írásos kérelme és szakorvosi javaslat alapján járhat el gyógyszer beadása során.

Sürgősségi helyzet esetén az intézmény haladéktalanul gondoskodik a gyermek megfelelő egészségügyi ellátásáról és a szülő értesítéséről.

Dokumentálás és kapcsolattartás

Az intézmény a különleges egészségügyi ellátást igénylő gyermekek ellátásával kapcsolatos fontos eseményeket, intézkedéseket és egészségügyi információkat szükség szerint dokumentálja.

A dokumentáció különösen az alábbiakat tartalmazhatja:

- szülői kérelmek és nyilatkozatok,
- szakorvosi vagy kezelőorvosi javaslatok,
- egyéni egészségügyi ellátási tervek,
- sürgősségi elérhetőségek,
- vércukorszint mérések és inzulin beadásának dokumentálása,
- rosszulletek, sürgősségi események rögzítése,
- alkalmazott intézkedések leírása,
- szülő értesítésének ténye.

Az egészségügyi adatok kezelése kizárólag a gyermek biztonságos ellátásának biztosítása érdekében, a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával történik.

Az intézmény dolgozóit az egészségügyi és személyes adatok tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

Az intézmény a gyermek biztonságos ellátása érdekében folyamatos együttműködést biztosít:

- a szülővel vagy törvényes képviselővel,
- a kezelőorvossal,
- a védőnővel,
- valamint szükség esetén az ellátásban részt vevő egészségügyi szakemberekkel.

A szülő köteles az intézményt haladéktalanul tájékoztatni:

- a gyermek egészségügyi állapotának változásáról,
- az ellátási terv módosulásáról,
- a gyógyszerelés változásáról,
- valamint minden olyan körülményről, amely a gyermek intézményi ellátását befolyásolja.

Sürgősségi helyzet esetén az intézmény elsődlegesen a gyermek biztonságát és az azonnali egészségügyi ellátás biztosítását tekinti feladatának.

Záró rendelkezések

Jelen eljárásrend az intézmény SZMSZ-éhez kapcsolódó önálló szabályzat.

Az eljárásrend rendelkezéseit az intézmény valamennyi érintett dolgozója köteles megismerni és betartani.

Az eljárásrend hatálybalépésének időpontja: 2026.06.01.

Kelt: Nótincs, 2026.05.14.

.....
intézmény főigazgatója